

CRESOLET de la AELLVA

Bolletí 61
Estiu 2012

L'hora de la veritat mai u sap quan li aplega, si en rebre la felicitació dels col·legues per lo ben trobat del microrrelat o quan Ramon, per manament de la neboda t'arrima el conte del microgelat, que per això tampoc et deixa gelat, pero sí més foradat. Toca, tot siga pel be de la festa i qui pert, a lo manco no paga. Enguany pagà, perque guanyà, Alapont i tan seriament com llegí, apoquinà. Pero érem més llectors que mai i vérem ullets de complicitat entre els votants. A l'any que ve montarem cabines per tal d'assegurar el secret i un rapsoda professional per a que ningú vote a la persona.

PILLERIES

Quan els tramvies eren de color groc i no tenien portes, els jóvens i més d'un grandot, solien canviar de plataforma, per tal d'aferrar-se els dos quinzets del viage si el tramvier, en la bossa en bandolera, s'acostava a cobrar allà on estàvem. Una nit, quan viajava ya poca gent, puja el revisor, i yo, que havia despistat al cobrador al dur en la mà de forma visible un billet antic, me vaig trobar en un compromís, ya que començava a demanar els billets entre parada i parada, lo qual m'impedia baixar. En vore que ya s'acostava vaig fer un canutet en el billet i comencí a furgar-me el nas en ell, a l'aplegar a la plataforma on me trobava li allarguí la mà oferint el billet que me trea del nas, per lo que el revisor es feu el desentés i començà a charrar en el conductor.... Una volta més l'ingeni me lliurava d'una sanció.....

Joan Antoni Alapont i Pérez

¿VEUS?

És un dia prou grisenc que presagia tormenta, i totes elles, des de les més jóvens a les ancianes, són un eixèrcit de mans, que suant, se refreguen nervioses, i també d'ulls que aguaiten darrere dels finestrals de la frontera interior... Ya fa temps, per raons de reclusió, que estan mancades del consol que necessiten, eixe moment màgic que les transporta al nirvana fent-les estar ben prop del Cel... Sonen timbals de tempesta com anunciant la funció, i els llamps donen llum al claustre fent-lo un marc suggeridor. La pluja ya ha fet presència tintinejant tant en fulles, com en vidres, i al temps ve en trompada un cafís de barrets: "Si la tinguera ben grossa, a mi en faria feliç...". "Per a mi millor si és ferma, que demostra autoritat...". "¡Potent, ans que res, deu ser potent!". "Puix voreu, yo la volguera aflautada, que és més dolç el resultat...". "En tot cas, siga com siga, si aplega a on té que aplegar..." En eixe moment precís, com arriu de l'estiu, fa l'entrada l'abadesa, que a l'escoltar-les a totes, se senya, i amolla qual aiguaçó o chapallada: "Germanes, teniu billet a l'infern, eixes paraules obscenes m'han torbat el pensament..." Fent gests de total estranyea, totes les monges se miren i li responen a cor: Disculpe Mare Abadesa, pero nosatres parlàvem de la veu del nou retor"

M. Lagardera

ÀGAP DE BODA

Vaig a la boda de Pep i Carme. Estic *divina de la mort*. Porte un paraula d'honor en un chal i una bosseta de nit de disseny. Incòmoda perque no té ansa i hi ha que portar-la en la mà, pero preciosa. Comença el vermut. Estic morta de fam i de set, aixina que espere impacient les begudes i els canapés. Aplega el cambrer en els gots plens. Agafe una cervesa i en eixe precís moment el chal se me cau del muscle. Dona igual, me faré en ell en el colze. Passa prop una friteria de frivolitats. Me fique la bosseta baix l'aixella i ne prenc una. Al primer mòs m'empastre la boca de paté. Me llance a per un torcaboca per no puc fer-me en ell. Ya no me queden mans. El paté me regalla i me taca la brusa. Intentant evitar-ho el chal s'escolla i cau a terra. Ans de que pugua arreplegar-lo un chiquet me'l pateja deixant-lo inservible. Damunt, per darrere, algú me demana fòc. ¡Redell! ¿No podrien haver colcat una malaïda tauleta? Estic feta un desastre. ¡No puc ni beure ni menjar! ¡Me'n vaig a casa!

Elena Casa i Llàcer

VIAGE

Casi no m'ho puc creure ¡Açò pareix una conjunció dels astres! S'han donat una sèrie de circumstàncies concurrents per a que temps, espai i condició hagen aplegat a un únic punt d'encontre. Les vacances, de la "pandilla", són dies que cada any nos duen fòra de casa, estan fent-se costum, i com no volem deixar-la mentres la salut i l'economia acompanyen, enguany me lliura del microrrelat, que si be en mans dels experts nos alegra la sobretaula del dinar del Mig Any, sempre me desinqueta, perque un tema festiu en dèu renglons, mai l'acabe d'arredonir. Faltes a l'obligació, me diu el cuquet rosegant-me la consciència. ¡Quina cara! Tu te'n vas i ¡au! Que carreguen els demás. ¿Sabeu qué? **“A París me'n vaig/ i en el cabaret com a ´vedet` entre les belles/ yo no vullc triuflar/ ni espere arribar per damunt les estreles/. No tastaré l'arròs/ que brindaré en champany/ ja ja ja ja ja ja ja/ A París me'n vaig/ i el microrrelat que siga el millor que pague el gelat.”*

*Cante's en la música corresponent de Katiuska.

Mª Jesús Coves

LA PATADA

Naixcut en el Cabanyal, no podia ser d'una atra manera ¡del Llevant! pero mai havia pogut anar a Vallejo. Per ser la fam molt llarga i haver d'omplir la pancha, quedaren reduïdes les ilusions a escoltar per la ràdio els gols de Wanderley. En 1963 pujaria a 1^a Dv. al guanyar-li al "Depor", veent-ho el grauer gràcies a un "merengot" amic de l'infantea: !És bo tindre amics inclús en l'infern de Mestalla!. Aplegat l'històric dia, ple d'ilusió se posà pantaló i camisa neta. Des de que l'àrbit chiulà l'inici de partit l'home no deixà d'agitar els braços i cames ajudant a rematar les jugades i clar llançà el seu peu per a fer gol, pegant-li en tan mala pata al de davant, que redolà per terra. Quan s'alçà el desconegut tot dolorit li cascà una *punyà* tipo Rocky Marciano, que el tombà de tò. El "granota" quedà en l'ull "a la funerala" i arreglar-li les dents va valdre més que el passe fins a la seua jubilació.

Joan Romero i Moya

ANUNCIS PARROQUIALS

Confesse haver-me quedat enganxat per alguns anuncis en certes portes parroquials. Hi ha redaccions alucinants i ¡reals! Perque aixina he llegit: "Per ad aquells de vostés que tenen fills i no ho saben, la parròquia té un lloc per ad ells/ Estimades senyores no obliden la venda benèfica, és bona ocasió per a llevar-se coses inútils de casa ¡Porten als seus marits!/ La catequesis del dilluns versarà sobre 'Jesús camina sobre les aigües` i la del dimarts 'En busca de Jesús/ El cor dels majors es suspèndrà en l'estiu en l'agraïment de tota la parròquia/ Recordeu en l'oració als cansats i desesperats d'esta parròquia/ Per favor: fiqueu les almoines en el sobre junt en els difunts que voleu recordar/ El preu del curset Oració i dejú inclou els dinars. L'última nit tindrem *fesolà* en el saló parroquial i en acabar es farà el concert/ El pròxim dijous a les cinc de la vesprada es reunirà el grup de les *mamàs*, les dònnes que desigen ser de les *mamàs* que es dirigixquen al retor en el seu despaig" (Ad esta parròquia m'apunte, li canvie al retor el lloc de "Capellà de les Roques"

Donís Martin

¡BON ESTIU I LLETRA CLARA!

DE TOTES TOTES...

Sent un chicon, en casa de mos yayos teníem una figuera grandíssima; i en estiu, per molt que ne menjàrem d'ella o que ne donàrem, sempre nos sobraven figues. Com nos enchisaven, per a poder menjar-les tot l'any, teníem la costum d'estendre-les a eixamorar i una vegada eixutes, féem uns feixets i les penjàvem pel peçó al trespol, en el lloc manco humit i més airejat de la palliça: allí no se podrien. En casa ad eixos flocs, com se suspenien d'un grapejat cordó d'espert, els nomenàvem, chamarrusquerament, "pèl de figues". Un dia vingué a dinar a casa un amic de mon yayo que era mariner. No m'agradà gens ni miqueta, perque era més docte que una cagerada de barber i, lliteralment, un imbècil. Per a obsequiar al mariner mon yayo me digué de despenjar un "pèl de figues". Mentrimentres anava a per ell i com trac ensenyança de tot, me diguí, tirant, tirant: "...a mi de totes totes, m'agrada més un 'pèl de figues' que el 'maromo' de barco...".

Ricart Folgado Bisbal

LA SALUT

Mai he tengut sòrt en els jocs. Des de ben menut, vaig ser víctima de les derrotes quan prenia part en algun dels entreteniments infantils de la meua infància. Sempre perdia. Recorde el joc de la trompa, en el que, de tota la colla d'amics, era qui manco trofeus en forma de gomets disponia. Prova evident de que no en guanyava. I igual m'ocorria en el joc del 'guà', o en el que fora. Més avant, en la joventut i en la madurea, lo mateix. Ara tinc quaranta anys, i me'n recorde molt be de lo que em dia ma mare: 'No patixques, fill, que lo principal és la salut. Que no t'abandone mai. Això és lo que tens que procurar. La salut.' Des d'aquell moment, cada sis mesos me faig una revisió completa. I estic fenomenal, segons els anàlisis. Mai m'ha abandonat la salut, com m'aconsellava la meua progenitora. Pero el passat huit de setembre, precisament el dia del seu sant, la meua volguda Salut m'abandonà de repent, fugant-se en un funcionari municipal. ¿I ara, qué? ¿Torne a jugar, per a vore...?.

Rafael Melià Castelló

NORMA

Era L'hora habitual. Mirí per la finestra. Tal com acostumava, Norma havia deixada la cortina oberta, mostrant indiscretament els seus moviments a tot aquell que estiguera disposat a vore. L'aigua no deixava de caure. Norma feu un poc de bromera en l'esponja i escomençà a refregar-la delicadament. Ocultes aquelles maniobres per l'antepit de la finestra, podia no obstant deduir-se l'evolució de l'operació a partir dels gests de la seua cara, que a poc a poc anava prenent un saludable to rosat, mentres l'apertura i tancament dels seus ulls s'acompassava al ritme variable d'aquella humida fricció. En sacsons cada volta més frenètics, que denotaven la seua creixent impaciència per aplegar al final, Norma continuà en la seua tasca en rostre concentrat, fins que en un últim moviment llancà l'esponja llunt de sí, acabà de rentar-se i tancà l'aixeta. La seua cara mostrava una estranya mescla de relaxació i serena serietat. A continuació va desaparèixer de la meua visual. Eixa, per desgràcia, fon l'última volta. Al sendemà, Norma estrenà el seu nou llavaplat. Esta vida moderna, tan cómoda pero tan avorrida.

Òscar Rueda

Prengam-nos temps per a llegir.

No tingam perea per a rellegir...I farts de "descansar" ¡escrigam en fonament! Millor setembre aguarda.

EL JOC DEL MÓN AL REVÉS

Diu una cançó antigüeta: nada el pardal i vola l'anguileta; qui cobra per no fer res i a més no sap de l'ofici, nos fa la de l'havanés i damunt trau benefici; per a endolcir els consells de la Merkel, ara vindran en chocolates Meivel; femers de l'infern banquers i govern; hi ha tal excés de conills que tot s'ompli de perills; és el francés un gran clàssic en un fum de relacions, sempre pareix que et llibera pero et fot en ocasions; dir pirata i anglés: repetició, uns tenen la raó i ells el Penyó; preocupats pel Gran Germà i tot se'n va a fer la mà; del rosa al roig va el capoll i en blau de mar la gavina, el primer monta el soroll i l'atra li fa sordina; per l'embruix de l'entrecuix més de u se queda fluix; si el rei tenia fama de doner, el gendre li ha tirat més al diner; entre l'herba i el cavall alguns se fan rics a estall: del gran deport la granota, de cavallers la pilota; per l'estiu tot lo món viu siga en plaja, llac o riu, pero qui furta melons a tots nos toca els.. mai serà una cosa trista el gran Mig Any en El Chispa.

Aureli López

PER A CRITS... ¿DE GOIG?

En despertar-me ¿era de veres! ...que no dormia, dic. Escoltava el dotoreig de dos comares, contant-se el goig de certs massages en parella i la bondat d'algunes cremetes estimulants

-Els tocs en aquella emulsió em feren clamar al cel com mai..

-Qué... per a gemecs els de Matildeta, quan Gori, untant-se *Dutinitlin* li fica mà, ¿cóm cridava...!

En això que arriba una tercera comare romancera i sense acabar d'entendre el tema, afig:

-Res chiques, per a crits els de Nela "la bruna" Arribà a casa Colau, ya sabeu que és un troç de mecànic ben plantat, i refregant-se les mans del greix d'assevar juntes, prengué el cobertor d'organdí suís i se les eixugà en tota la força. ¿Els crits de la dòna duraren una semana!

Vaja gola.

Vicent Ramon Calatayud

També enguany hi hagué una postrera llectura, aportada per Ramon Sampedro. Com és assunt més llingüístic que humorístic, no entrà en concurs, clar.. pero aporta alguna reflexió que deixem al criteri dels llectors, en un atre to de serietat, perque en l'estiu no és precís que el llegir siga tot festiu.

ORIGE DEL VALENCIÀ

Tema de filologia. És un detall nimi, insignificant per als amplíssims coneiximents que hi ha sobre el tema. Pero, lo que yo sempre pense, al conéixer la diferència dels possessius meua/meva; teua/teva... del valencià al català crec que en llingüística l'evolució del fenomen W a V és normal i no viceversa. Quan una antiga W original es convertix en V, en uns atres dialectes, això significa que "meva" és posterior, en temps i en evolució, a "meua". En grec és posterior la pronunciació de "evangelium" (eujaggevlion) a l'original "ewangélion". Eixe chicotet detall per a mi és molt important, puix vol dir, en este cas concret, que el valencià és anterior al català i que el català deriva del valencià, sense cap de dubte.

(És cert, la lletra U pot evolucionar a V, en valencià. De blau, blavet. En el cas de MEUA, TEUA, SEUA, esta és la primera evolució del llatí MIA, TUA, SUA, Si els catalans evolucionaren a meva, seva, teva és cosa d'ells, nosatres a la nostra.

ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS EN LLENGUA VALENCIANA